

Den 16. februar 2018 kl. 13.00 holdt Sermersooq Kredsret offentlig retsmøde i Paamiut kommunekontoret.

Kredsdommer Virna Kromann behandlede sagen.

[...] og [...] var domsmænd.

Reglerne i retsplejelovens § 42 og § 52, stk. 2 er overholdt.

Rettens nr. 1257/2017

Politiets nr. 5504-97671-00003-17

Anklagemyndigheden

mod

T/U

cpr-nummer [...]

[...]

T/U forklarede på grønlandsk blandt andet, at piumasarisaqattaaraluarpaa kallerup innera avinneqassasoq tamaat nammineq akilersorsinnaannginnamiuk. Sulinini tamaat kallerup innera akilersortuaannarpaa. Oliefyritortuugami ilaani karsiminngaaniit akilertarnikuuaa allagartalerlugit initialini allallugit. Allaqqajuaannarput bilag tamarmik allaqqapput. Akiliisoqaraangat tamarmik ersipput dankortiuersut imaluunniit kontatiuversut. X1-ip akiliutaaninngaaniit atorpoq qaamammusiani nungullugit akiliigami. Qaamat naappat akilissallugit juullimi pissaqarniassagamik kisiat soraarsitaavoq. Aamma soraarsitaaliivilluni akilikani 5000 sinnerlugit nalunartut pillugit akilertuaannarpai ullaq anillatsippai 16-ernisat. Anisitsinialermat regnsskabet suliareqqaarusukkaluarpai.

Oqaqqaarluni atortarnikuuvoq, aamma nammineq aallertarnikuuvoq tusindtilikkaanik ataasiannarnatik aallertarnikuupput. Tamakku pinngitsoortinniarlugit soraarsitaagami tamaasa takussutissatut suliarerusullugit tamanna pinngitsoorpoq. Oorit amerlivallaaraangata tunniuttarpai. Taava sulisuminut ydelset ataani forskudetut ingerlasarput naluai tamakku takussitissanngorsimanersut. Sulinini tamaat aamma bankbevægelse takunikuunngilai. Qasseriarluni pumasarisaraluarpai.

Unnerluutigineqartut naluaa taanna 25 øre suminngaaneersersoq ooriaqqanik atuinngisaanaramik. Pisiniartartunut bilagit ilanngunneqartut aamma arlariipput kontantimik akiliinngisaannartut. Aamma taamatut aftalellit taakkuinnaanngikkaluarput. Soorlu virksomhederpassuit fakturalerlutik pisiniarrattarput. Eqqaamanngilai kontantit qastuusindit isertissimaneraat. Kontantit taamak amerlatigisut decemberiarmi isertinneqsinnaanngimmata. Pisinnittui siulliit 100 tusindtit ataallugit isrtitsisarput uagut suliaqannginneruvugut.

Rekvisektion atorlugit pisiniartut amerlanerpaasarput, taanna regningimut allattarput bogførerneqassapput taava fakturalioriarluni nassiuttarput. I kisimi takusinnaavai ilumut isernersut taamaamat regnskabet takusinnaanikuunngilai. Isertut anisullu takusinnaannginnamigit balancerersinnaanikuunngilai. Vareforbrugeqartupilussuupput aamma. Ataasiannigilaq varebeholdning kisillugit kisiat isertut takusinnaanikuunngilai taamaallaat kontantit isertut eqqortumik kisiisa bogførersinnaavai.

Nulia aamma marlussoriarluni kontantinik aallertarnikuuvoq. Bankimut ikisassat ikinikuunngisaanarpai ikittangaarmata aamma bankkonto imminerminut

sussasaritneqarnikuunngisaannarput. Tigusisoqaraangat allattarpai initialinik atorlugit bogførernissaanut oqinnerussammat. Ilinniakkani atorlugit iliortarpoq aallaqqaamullu annilaangatigaa taamatut pisoqassassoq. I suli piginnittunngunngitsoq sulisuuvoq qalipaasutut siullermik taava naggataatigut pisiniarfittaani ukiorpaaluit suliffigaa. Siuliini naamagittaalliutaanikuunngilaq taamaallaat I-mi taamatut pisoqarpoq. Ataasiannigilaq oqarfigisaraluarlugu regnskabit takorusullugit kisiat isertugaapput isaasalerlugu. Siornatigut kisitsissuttarnikuuai, aamma I nalaani marloriarluni varebeholdning kisinnikuuaa. Pasilliut ingasattajaarujussuarput kontantit 100 tuusindtit isersinnaanngillat piffissami pineqartumi.

Dansk:

T forklarede på grønlandsk blandt andet, at han gang på gang havde anmodet om, at udgifterne til el skal fordeles, da han ikke kan være alene om den. Under hele sin arbejdsperiode havde han altid betalt for elregningen. Da det drejer sig om et oliefyr, så havde han nogle gange betalt den fra kassen og lagt en seddel med sine initialer. Det hele står i bilagene og har altid gjort det. Ved hver indbetaling kan man se alt, om det er dankort indbetalinger eller om det er kontant. Han lånte fra X1s indbetaling da han havde brugt hele sin månedsløn til at betale med. Meningen var, at han ville indsætte dem ved udgangen af måneden, de skulle have noget til jul, men han blev fyret. Og de over 5000 han havde betalt i 2016 inden han blev fyret har han udskrevet for en sikkerheds skyld i morges. Inden han udskrev havde han ellers ønsket at lave regnskabet. Han sagde først til når han lånte, og de havde selv op til flere gange hentet flere tusinde. For at undgå disse havde han ønsket at lave regnskabet som bevis, men han blev fyret. Er der for mange kontanter, så afleverer han dem. Så fører han forskud til medarbejderne under ydelserne, han ved ikke om, disse er blevet dokumenteret. Under hele perioden hvor han arbejdede havde han aldrig set bankbevægelserne. Han havde bedt om at se dem flere gange. Tiltalte har ingen anelse om, hvor den 25 øre stammede fra, da de aldrig brugte småpenge. Bilag til kunderne der var vedlagte, men der var også flere der udelukkende betalte med kontanter. Og dem der havde lavet aftaler, var ikke kun dem der fremstod. Eksempelvis var der mange virksomheder der indkøber med faktura. Men han kan ikke huske om, hvor mange tusinde der var gået ind som kontanter. Fordi, alene i december var det umuligt at få så meget ind i kontanter. De tidligere ejere får under 100 tusind ind, og vi laver mindre end de gjorde. Størsteparten af kunderne bruger rekvisition, den bliver skrevet i regningen og bliver bogført, så bliver fakturaen lavet og bliver sendt afsted. Det var kun V der kunne se om det virkelig blev indsat, det var derfor han ikke havde kunnet se regnskabet. Eftersom han ikke kunne se hvad der kom ind og ud, så kunne han ikke kunnet lave balancen. Og de havde også meget vareforbrug. Det var ikke kun en gang han havde talt varebeholdningen, men havde ikke kunnet se indtægterne, det eneste han kunne bogføre korrekt var det der kom som kontanter. Hans kone har også et par gange hentet kontanter. Han havde aldrig indsat penge i banken da kontanterne var så få, og bankkontoen havde han aldrig haft noget med at gøre. Når nogen tog kontanter så skrev han deres initialer for at gøre lette med bogføringen. Han agerer som han har lært under uddannelsen, lige fra starten af havde han været nervøs for, at der vil ske det der skete. Han har arbejdet der allerede før V blev ejer, først som maler, og det senere år i selve forretningen. De tidligere ejere havde aldrig beklaget sig over noget, det var kun under V at det skete. Han havde op til flere gange bedt om at se regnskabet, men det var med gåseøjne hemmelige. Tidligere havde han lavet status, og gjorde det også et par gange under V. Påstanden er meget overdrevet, og det er helt umuligt at få over 100 tusinde i nævnte periode.

[...]

V/I forklarede på dansk blandt andet, at de undrede sig over, at der var så lidt kontanter. Han spurgte den tidligere ejer, som havde åbent to timer et par gange om ugen. At der kun var ca. 40-60.000 kroner kontanter om året. Han syntes det var mærkeligt at der ikke kom så meget. Han sagde til X2 om han ikke kunne købe kontant og han tog til butikken med kontanter. At X2 fortalte ham, at han også prøvede at betale med dankort, men fik at vide at terminalen ikke duede så han skulle betale kontant. Så han betalte 1300 kroner kontant. Så vidste han at der vil være penge i kassen. Mandag morgen tog han til butikken og fik at vide at der ikke var kontanter. At der kun var 2-300 kr. Så han konfronterede T der sagde at han lånte pengene. X1 havde også betalt kontant på alle hans regninger. Han spurgte ham og han sagde, at han havde brugt pengene, havde lånt dem, bare taget dem. Han sagde til dem pak sammen jeg går til politiet.

Har efterfølgende erfaret at kontantbetalingen var høj. Kun kommunen handler med rekvisitioner. Har aldrig aftalt at T kan låne kontanter. At han få gange har været henne for at hente 2-300 kroner som forskud. Regnskabet var hans afdeling, og butikken var Ts afdeling, at han fandt det mærkeligt, at T i starten prøvede at få adgang til firmaets nem id. Tiltalte skulle bare bestille varer og vidnet skulle selv sørge for at betale regningerne. T skulle bare sørge for at få bogført det hele. Han havde ikke bogført noget som helst al den tid han var ansat. Der var bilag, at regningerne var betalt med dankort, eller er rekvisitioner eller kontant, men kontantbetalingerne manglede.

Der har ikke været noget i vejen med terminalen, da der ikke har været problemer. Har tit tænkt på hvorfor det går så dårligt, da der ikke var salg. Men da de havde en revisor på, fandt det ud af at der var en omsætning på 600 tusind pr. år. Kunderne spurgte tit hvorfor dankortterminalen ikke virkede, og når han spurgte T var forklaringen, at det var fordi internettet var nede, men det kunne det ikke gøre noget ved, men det viste sig at stikket var hevet ud. Åbenbart meget smart måde at hive stikket ud. Regnskabet fik de brugt 3 måneder fordi det hele var ikke blevet bogført. At han fik afleveret alle bilag til revisoren og politiet, som viser at der manglede penge.

Har haft forretningen siden 1. februar 2016, og ansatte T samme dato. Han var tidligere ansat hos de tidligere ejere. De anbefalede ham.

Betalingsfristen for fakturaerne er 15 arbejdsdage.

2017 datoerne i regnskabet er fordi T havde ikke bogført noget og programmet kunne ikke komme tilbage til 2016, så datoerne stammer fra den tid de bogførte bilagene.

Alle X1s køb bliver der lavet en regning som han skriver under på, og malerfirmaet får en kopi som skulle føres ind i regnskabet med det samme og bliver udlignet når det bliver betalt så står det afsluttet.

De har aldrig modtaget penge fra T i det der skulle være kontant.

Ud over hans var Ts kone også ansat, så de kunne ligeså godt have gjort det sammen.

Varelageret skal opgøres hvert år. I år har det ikke nået det fordi regnskabet ikke var færdigt.

Grønlandsk:

Eqqartuussisut suliaanni allassimaffimmi imatut issuarneqarpoq:

I qallunaatut ilaatigut nassuiaavoq, eqqumiigalugu aningaasat taama annikitsigimmata.

Piginnittorisimasaa aperivaa, taanna sapaatip akunneranut marlussoriarluni nalunaaquttap akunnerini marlussunni ammasarsimavoq. Taamaallaat ukiumut aningasat 40-60.000 kr.-iusartut.

Eqqumiigivaalu taama isertitat annikitsigimmata. X2 oqarfigivaa aningaasanik akiliilluni pisiniarfimmukarporlu aningaasanik nassarluni. X2-llu oqaluttuuppaani dankortimik akiliiniarsimagaluarluni, oqarfigineqarsimallunili terminali ajormat aningaasanik akiliuteqassasoq.

Aningaasanngorlugit 1300 akiliugivai. Taava nalunngilaa karsi aningaasanik imaqartoq.

Ataasinngornermi ullaakkut pisiniarfimmukarpoq tassanilu oqarfigineqarluni aningaasanik uninngasoqanngitsoq. Taamaallaat 2-300 kr.-iunerarpai uninngasut. Taava qanoq

pisoqarsimaneranik oqaluttuuppaa, U-lu oqarpoq aningaasat attartorsimallugit. Aamma X1-ip akiligassani tamaasa aningaasannorlugit akilersimavai. Aperivaalu, akivorlu aningaasat atorsimallugit, attartorsimallugit, tiguinnarsimallugit. Oqarfigivaa poortueqqullugu, politiialernerarluni.

Kingorna paasisimavaa aningaasanik uninngasuutit annertusimasut. Taamaallaat kommuni rekvisitionit atorlugit pisiniartarpoq. U isumaqatigiissuteqarfiginikuunngilaa aningaasanik attartorsinnaanerani. Qassikattannguariarlunilu siumoorniarluni 2-300 kr.-inik aallertarsimavoq. Regnskabet nammineq isumagisarivai, U-llu pisiniarfik isumagisaralugu, namminerlu eqqumigiisimavaa aallaqqaammut U-p suliffeqarfiup nem id-ia iserfigisinnaannorinarsarisimmagu. Taamaallaat unnerluutigineqartoq nioqutissanik piniartartussaavoq ilisimannittullu isumagisassaralugit akiligassat akilernissaat. Suna tamaat bogførernissaa isumagiinnartussaallugu. Atorfeqartitaanini tamaaviat sunnguamilluunniit bogførigaqarnikuunngilaq. Bilageqarpoq, akiligassat dankortimik akilikkat, imaluunniit rekvisitionit imaluunniit aningaasannorlugit akilikkat, kisianni aningaasannorlugit akilikkat amigaataallutik. Terminali ajoquteqarnikuunngilaq, ajornartorsiutaanikuunanilu. Eqqarsaatigisarpaa soq taamak ingerlanerlutsiginersoq tunisaqarneq ajoramik. Revisoreqaramilli paasivaat ukiumut tunisat 600 tusind-iusut. Pisiniartartut aperisarpur soq dankortterminali ajornersoq, U-lu aperigigaangamiuk nassuiaasarpoq internetsi ajornarlugu, allatullu ajornartoq, kisiannili paasisimavaa iikkakut attavia peerneqarsimasoq. Ikkakkullu attaviata peerneru torrallatarujussuusimagunarpoq. Qaammatit pingasut atorlugit regnskabet suliarineqarput bogføriisoqartarsimannimmatt. Bilagit tamaasa revisorimut politiinullu tunniuppai, paasinarsivorlu aningaasat amigaateqartut. Pisiniarfik 1. februar 2016-imili pigilerpaa. U ulloq taanna atorfinitsinneqarpoq. Piginniittuusimasut sulisorisimavaat. Taakkualu innersuussuteqarsimallutik sulinissaanut. Fakturat akilernerqarnissaannut ullut 15-it killiliunneqartarpoq. Regnskabimi 2017-imi ulluliunneqarsimasut pissuteqarput U bogføriisarsimannimmatt, programmilu 2016-imut utersinnaanani, taamaattumik ulluliunneqartut tassaapput bilagit bogføreramik ulloq taanna ulluliunneqarmat. X1-ip pisiai tamarmik regningiliorneqartarput taannalu atsiortarpaa, malerfirmallu assilinerqarnera pisarpaa regnskabimut ingerlaannaq ikkutassaq, taamaalilluni oqimaaqatigiilertarlutik akilernerqaraangamik, naammassisararlunilu. U-miit aningaasannorlugit akilikkanik tigusaqarsimanngisannarput. U-p saniatigut nulia aamma sulisarpoq, imaassinnaavoq taamaalioqatigiittarsimasut. Ukiut tamaasa nioqutissat uninngasuutit kisinneqartarput. Ukioq manna sulii suliarineqarsimannigillat regnskabim naammassineqannimmata.

[...]

Tilalte forklarede supplerende, at X3 og X4 samt X5 betalte kun via dankort. Han har heller ikke hevet stikket ud af dankortterminalen.

Personlig forhold.

Arbejder halvtids som postbud. Efter at V har skrevet i Facebook om forholdet, har han haft svært ved at få arbejde. Uddannet HK og IT administrator. Voksne børn. Samlevende. Fyret den 19. december 2018.

Grønlandsk:

U inuttut atukkani pillugit nassuiaavoq, allakkerisutut ullup affaa sulisararluni. I facebookikkut pisimasoq saqqummiutereermagulu suliffittaarniarneq ajornakusoortunngorsimavoq. HK-mik

ilinniagaqarpoq aamma IT administratoritut. Inersimasunik qitornaqarpoq. Inooqateqarpoq. 19. december 2018 soraarsitaavoq.

[...]

Efter votering afsagde retten **dom**.

[...]

Sagen sluttet.

Retten hævet kl. 16.50

Virna Kromann
Kredsdommer